

MEMO

Aan : Gemeenteraad

Van : College B&W (Portefeuillehouder: Anjo Simonse)

Datum : 30 maart 2021

Onderwerp : Regiovisie Jeugd Flevoland

Inleiding

Met dit memo informeren wij u nader over een aanstaande vernieuwing van de regiovisie Jeugd, tevens willen u we alvast op de hoogte brengen van informatie-bijeenkomsten die in de komende periode voor u georganiseerd zullen worden.

De eerste evaluatie van de Jeugdwet en de kamerbrieven over Perspectief voor de jeugd schetsten een aantal problemen rond de uitvoering van de jeugdhulp waar geen kant en klare oplossingen voor zijn en die vragen om nadere regelgeving. Eén van de afspraken met het Rijk die hieruit voortkwam is de ontwikkeling van een Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) door de VNG. Deze NvO loopt vooruit op de een Jeugdwetwijziging waarin voorwaarden worden vastgelegd waaraan jeugdhulpregio's moeten voldoen. Het opstellen van een regiovisie is een belangrijk onderdeel van de NvO.

De NvO voor Jeugd, Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang is juni 2020 in een resolutie vastgesteld door gemeenten in VNG-verband. Gemeenten erkennen hiermee dat op onderdelen (boven)regionale samenwerking essentieel is voor:

- De beschikbaarheid van de benodigde zorgfuncties;
- Een zorgvuldige transformatie van het zorglandschap;
- Verminderde bureaucratie.

Een belangrijk onderdeel van deze NvO is het vaststellen van een regiovisie Jeugd. In de NvO is vastgelegd dat gemeenteraden rond de zomer van 2021 deze regiovisies vaststellen.

Informatiebijeenkomsten gemeenteraden

Bij regionale visietrajecten die eensluidend vastgesteld moeten worden door gemeenteraden is een vroegtijdige betrokkenheid gewenst én noodzakelijk. Dat betekent dat vroeg in het proces gemeenteraden betrokken worden om hun input mee te kunnen nemen. In Flevoland wordt in het tweede kwartaal 2021 de zes gemeenteraden geïnformeerd en gevraagd om input te geven. Daarnaast worden er ook participatiebijeenkomsten georganiseerd met (zorg)aanbieders, ketenpartijen en adviesraden. Over de inrichting van het participatieproces met de gemeenteraden wordt overleg gevoerd met de griffies.

Proces regiovisie Jeugd

Met de NvO wordt richting gegeven aan een goede samenwerking tussen gemeenten bij het organiseren en inkopen van jeugdhulp. De regiovisie Jeugd moet een aantal vaste elementen bevatten: een visie op de ontwikkeling van het gewenste zorglandschap, keuzes over de governance, keuzes over wat gemeenten op bovenregionaal, regionaal of lokaal niveau inkopen, en de wijze van verbinding van de lokale toegang met de regionale inkoop.

De visie volgt op het regionale beleidsplan jeugd 2014-2017, het regionaal programma zorglandschap jeugd Flevoland en de regionale notitie Stip op de horizon. In de aanpak wordt gezocht naar een manier waarbij de visie vooral richting geeft aan de inzet in de regionale samenwerking en een juiste balans tussen financiële uitdagingen in de Jeugdzorg en de inhoudelijke opgaven.

In 2014 zijn de zes Flevolandse gemeenten op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) een centrumregeling Sociaal Domein Flevoland overeengekomen. Het proces om tot een nieuwe regiovisie Jeugd te komen betekent ook dat gereflecteerd wordt op de afgelopen periode, wat werkt goed en waar is verbetering en aanscherping nodig?

Uitgangspunten

De colleges uit de regio Flevoland zijn voornemens om de voorbereiding van deze visie langs de volgende uitgangspunten vorm te geven.

1. De regiovisie wordt een doorontwikkeling van het regionaal zorglandschap jeugd Flevoland.

Sinds de inwerkingtreding van het nieuwe jeugdstelsel per 1 januari 2015, werkt regio Flevoland aan een toekomstbestendig zorglandschap jeugd. De focus lag in de eerste twee jaren vooral op een functionerend stelsel zodat 'geen kind tussen wal en schip viel' en het opbouwen van informatie en inzicht in het gebruik van specialistische jeugdhulp. In 2017 is door gemeenten en regionale jeugdhulpaanbieders samen een regionaal programma zorglandschap jeugd Flevoland vastgelegd. De hierin vastgelegde ambities om te komen tot een robuust, stabiel en op de lokale situatie afgestemd regionaal zorglandschap zijn nog niet afgerond. Een doorontwikkeling is nodig. Vanuit het besef dat jeugdhulp in Flevoland beter kan, willen gemeenten samen met jeugdhulpaanbieders een zorglandschap creëren waarin jeugdigen en ouders de best passende hulp krijgen. De nieuw op te stellen regiovisie dient hiervoor als basis. Daarmee geven de gemeenteraden focus, richting en rust op de samenwerking en kan het zorglandschap jeugd doorontwikkeld worden.

2. De regiovisie wordt opgesteld voor de periode 2021-2025.

Het voorstel is om de regiovisie een afgebakende tijdsduur van 2021-2025 mee te geven, waardoor er nu rust komt én tegelijk een helder eindpunt is waar nieuwe afwegingen gemaakt kunnen worden. Een termijn van vier jaar lijkt wel het minimum voor een visiedocument en doet ook recht aan de positie van de gemeenteraad. De vele ontwikkelingen die er aan komen, ook op het gebied van aanscherping van wettelijke kaders, nieuwe inzichten en onderzoeken en de voornemens van een nieuw kabinet, kunnen in 2025 geïntegreerd worden in een nieuw visiedocument. Zo kunnen we de

uitgangspunten van de visie ook meenemen in de nieuwe inkoopprocedure die gelijk loopt met de regiovisie.

3. De regiovisie focust op het voldoen aan de NvO en de regionale opgaven, waarbij lokale beleidsruimte behouden blijft.

In de regiovisie moet worden vastgelegd wat gemeenten op welk niveau (lokaal-regionaal-bovenregionaal) willen organiseren en hoe zij de verbindingen daartussen organiseren. Daarbij is het belangrijk te bewaken dat de regiovisie niet in de lokale beleidsruimte treedt. De regiovisie moet dus op hoofdlijnen blijven, waarbij de focus is om te voldoen aan de NvO en het aanbrengen van focus in de regionale opgaven.

4. Bij de bovenregionale afstemming van de regiovisie volgt Flevoland de grotere regio's.

Ten aanzien van de bovenregionale afstemming is het voorstel om de leidende grotere regio's te volgen, waarbij we waar nodig gericht onze eigen accenten aanbrengen. Met name jeugdhulpregio Utrecht is een samenwerkingspartner; Flevoland maakt onder andere deel uit van het bovenregionale expertisecentra Jeugd waarvoor Utrecht de middelen ontvangt.

5. Inhoud staat voorop, governance keuzes volgen daarna

De NvO afspraken omvatten een niet-vrijblijvende governance, waarbij de regio kiest voor één formeel aanspreekpunt. Deze aanspreekbaarheid focust op de beschikbaarheid en continuïteit van Jeugdhulp, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De regiovisie gaat alleen over Jeugd. De governance zelf is het sluitstuk. Kern is de onderliggende inhoudelijke keuzes; op welke terreinen willen de gemeenten samenwerken en wat vraagt dat van eigenaarschap, mandatering, organisatie en financiële afspraken die je gezamenlijk maakt om dit effectief en efficiënt te organiseren.

In dit traject wordt het evenwicht gezocht tussen het doorlopen van een zorgvuldig proces en het behouden van tempo. Dit laatste is niet alleen vanwege de termijn uit de NvO, maar ook om het proces overzichtelijk te houden en te voorkomen dat we in een meerjarig traject komen, waarbij de papieren werkelijkheid belangrijker is dan de daadwerkelijke uitvoering. De grote uitdagingen in het sociaal domein vereisen een heldere koers op lokaal en regionaal niveau.